

BÁCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felélős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyitottár sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Gyermekeink erkölése.

A nagy bűn, melyről a fővárosban hullott le a lepel s a mely heteken át izgatottságban tartotta az egész ország közönségét, nem ismeretlen a vidéken sem. Ott is vannak minden erkölcsi érzésből kivetkezett bestiális férfiak, kerítőnők, szegény kis leányok, akiket megrontatnak. És meg van a többi bűn is, éppen úgy mint a fővárosban, ahol azért domborodnak ki annyira, mert tömegével vannak.

Mindenesetre a kipattant bűnhalmazat fontos okát szolgáltatja annak, hogy elmélkedjünk gyermekeink különösen a szegényebb néposztály gyermekeinek erkölcsi nevelése felett. Hiszen ha felkeressük a legtöbb munkásember családi otthonát s azt némileg tanulmány tárgyává tesszük, megdöbbenünk a felett, hogy milyen mosdatlan szájuak az öt-tíz esztendőes kicsinyek és mi mindenről „tudnak” a fiuk épen úgy, mint a kis leányok.

Ne kárhoztassuk a szülőket, akik kora reggeltől késő éjszakáig nehéz munkát végeznek, hogy megkeresték a napi betevő falatot s a kenyérutáni hajszában az élet

sivár küzdelmeiben elvész bennük az érzék a lelki tisztaság iránt. Sem idejük, sem kedvük nem lehet a gyermek erkölcsi nevelésére gondot fordítani. A gyermek rendszerint az utcán nevelődik, ártatlan lelkében az utca hinti a bűn első inpresszióit. Odahaza nem törlik ki ez impressziókat, hisz a téma a szegény ember családi asztalánál ugyanaz, ami az utcán.

És ki vigyáz a szegény ember gyermekére, amikor a szülők naphosszat nincsenek odahaza s a reggeltől estig őrizetlenül, tanácstalanul bolyong künn a szabad ég alatt? Bizony csak a jó Isten.

Pedig az élet megmásíthatatlan tapasztalása az, hogy a gyermekkor benyomása adja meg az irányt a jellem fejlődéséhez s a gyermek, aki rosszat, csunyát látott maga előtt, annak lelkében sokkal inkább van meg később a bűnre való hajlandóság.

És így van ez a jobbmóduak gyermekeivel is. Mert hisz alapjában véve egyforma az ember mind, akár biborban, akár darócban születik.

A törvény s a társadalom csak attól a kortól fogva kezd foglalkozni a gyermek nevelésével, mikor az már iskolába kezd járni. A legtöbb szegény ember gyer-

meke 8-10 éves korában kerül be az iskolába, addig szabadon nő fel, mint az erdei madár. Sebben a korban a gyermek elérte már a fizikai és lelki fejlettségnek azon fokát, amelyben bizonyos helyzetekről és tényekről fogalma és ítélete van. S ha ez a fogalom vagy ítélet helytelen vagy bűnös, azt már alapjában kiirtani alig lehet. Az meg marad lélekben, mint baltacsapás nyoma a serdülő fában. Ha tanulmány tárgyává tennek a felnőtt bűnösök lelkének multját, meggyőződnenk róla, hogy a kvalifikációt a bűn elkövetéséhez már a gyermekkorban szivta fel a lélek.

Hogy micsoda borzalmas következményekkel járhat a még iskolába nem járó gyermek erkölcsi nevelésének elhanyagolása s az a körülmény, hogy naphosszat szabadon van és senki nem törődik vele, azt láthatjuk a budapesti eseményekből.

Mindezeknél jó lesz fontolóra venni azt a fontos problémát, hogy meg kell kezdeni a gyermek erkölcsi nevelését attól a pillanattól kezdve, midőn beszélni és járni tud. E probléma már meg van oldva ott, ahol ovoda van s ahol a hatóság szigorúan végrehajtja azt az intézkedést, hogy ovodába

T Á R C Z A.

DAL.

*Gyöngyvirág a tavasz legszebb virága,
Még siratom, ha eljő a halála;
Alig virult, máris el van temetve,
Mint a szívem, szegény szívem szerelme...*

*Elszáll innen fájó lelkem messzire,
Ugysem szeret engem itt már senkise;
Oda száll el panaszkodva, zokogva,
Egy új hantolt gyöngyvirágos sírdombra.*

Somogyi Géza.

Ut a magasba.

Irta: **Báttaszék Lajos.**

(Folyt. és vége.)

Teréz erre kölesönt vett fel és tornaszereket hozatott rajta. A tanár a házhoz járt, János minden szabad idejét a nyu-

tón meg a karfán töltötte. Vivott, lött, kocsolyázott, napról-napra szemlátomást erősödött. A második évnegyed végén egy atléta megirigyelte, úgy tornázott.

Az érettségi után János gyönyörű latin beszéddel bucsuztatta társait a jó öreg piaristáktól. Az igazgató meghatva esőkolta homlokon.

Ime átadom önnek asszonyom a fiát — szólt Terézhez. Diszünk és büszkeségünk volt. Mi már nem taníthatnók úgy sem semmire; többet tud, mint mi, szegény öreg emberek. Csak azt kívánjuk, hogy fényes pályáján gondoljon reánk, első mestereire is egy kis hálával...

A pályaválasztás nem okozott gondokat. Régen elhatározott dolog volt már, hogy János katona lesz. Az iratok felmentek Bécsbe a „Militär Technische Akademie” igazgatóságához. János, aki már az érettségi előtt is éjjel nappal dolgozott, emberfeletti munkát végzett és a felvételi vizsgán első lett. Ingyen helyet kapott és október elején elutazott Bécsbe.

Négy esztendő mult el az akademián. Sivárabb, keményebb és szomorubb

életet képzelni nem lehet, mint a minő a katonai intézetek vasfegyelmének békójában. Vértes Jánosnak ez szinte üdülés volt korábbi élete után. Legfőljebb az bántotta, hogy nem tanulhat annyit, mint óhajtaná.

Azonban az első esztendő végén itt érte a fiu lelkét az első súlyos seb. Az intézetben volt néhány gróf és báró, azonfelül két valóságos princez is: az egyik egy keleti uralkodó unokaöccse, a másik valami mediatizált németház sarja. János kétségtelenül a legelső volt itt is. Munkáit, melyeket a Taktik köréből irt, a professzorok a vezérkari tiszteknek adták elolvasni, a legjobb lovas, a legjobb vivó ő volt és három hónap alatt olyan Ein-schienen-eket vezényelt, hogy öreg tüzérezredek ámulva nézték. De a rangsorban természetesen a princez elébe kerültek, sőt részben a grófok is és János ötödik, vagy hatodik lett.

Összetörve érkezett haza szünidőkre a kis vidéki városba. Teréz is megdöbbenve fogadta. De a kettős aranysztráf és a korzó népének irigy pillantásai némileg

kell járni a gyermeket azon szülőknek, akik napközben dolgoznak s nem érnek rá a kicsinyekkel foglalkozni.

Azt tartjuk, hogy leghelyesebb lenne ovodatorvényt hozni, a kötelező iskolatorvény mintájára. Az a szülő, aki nem tudja bebizonyítani, hogy távolléte alatt a gyermek őrizet alatt áll s hogy erkölcsi fejlődése helytelen irányba nem terelődik, köteleztessék a törvény erejével, hogy ovodába küldje a kicsinyt, ahol megmenetik őt az erkölcsnek, a tiszta jellemnek s megvetik fejletlen lelkében az ismeretek alapját.

H i r e k.

— **Munkások mulatsága.** A baresi m. kir. dohány-beváltó hivatal munkásnői szokás szerint évente a nyári időben táncmulatsággal kis jónapot szereznek maguknak. Az idén e hó 24-én délután volt megtartva e szokásos mulatságuk a Hajmási féle vendéglőben, mely kitűnően sikerült s ehhez nagyban kedvezett a szép idő is. Nem csak maguk mulattak a derék munkások és munkásnők, de képviselve voltak mulatságukon a társadalom minden osztályából, különösen az intelligencia családjából, szöval fiatala, örege a legvidámabb hangulatban s a férfiak, nemesek az ifjak, de az idősebbek is ugyan csak vígan járták a táncot. A mulatságon úgy a dohánybeváltó hivatal munkásai, mint a jelen volt vendégek, meleg szeretettel vették körül a dohánybeváltó hivatal népszerű főnökét, Banovszky Gyulát, ki rokon vendégeivel együtt szívesen, lélekkel sokáig részt vett a mulatságon s a lakoma alatt nem egy lelkes fölköszöntőben méltatták érdemeit úgy is mint kitűnő hivatalnokot, úgy is mint nemes szívű emberbarátot, kinél valósággal erénynyé vált a szegényeken segíteni. A kitűnő mulatság csak az éjféltutáni órákban ért véget s a hogy szellemileg, úgy anyagilag is igen jól sikerült. A derék munkásnők u-

megnyugtatták. Mikor pedig a garnizon parancsnoka az ezredes magához hívatta Jánost és hízlegőleg adta tudtára, mikép talentumáról és szolgálmaról hír jött Bécsből — Teréz egészen megnyugodott.

János ötös számot kapott a rangsorban, mikor mint tüzérhadnagy az akadémiáról kikerült, hogy csapatbizonylatra szülővárosába helyezték, majd megörült az örömtől és a fiu csak nehezen bírta megakadályozni, hogy kis vagyonának felét lóra és uniformisra ne költse.

Most boldogság költözött az öreg templomsori házra. —

János tovább dolgozott, ő, ki egész életében mintája volt a kötelességtudásnak, természetesen a legjobb csapatbizonylatot nyújtotta. — Nemsokára pedig Bécsbe utazott, hogy a Kriegsschuléra való felvételi vizsgát letegye.

A nagyralátó Teréz álmái tehát beteljesedésük felé haladtak.

A főhadnagy este jött meg Bécsből. Csak másnap kellett jelentkeznie, egyene-

gyanis e mulatságuk által a jótékony célra is akartak áldozni, nevezetesen a mulatságuk fennmaradt tiszta jövődelmét a leendő baresi kórház alaptőkéje gyarapítására szánták.

A mulatságon felülfizettek: Banovszky Gyula, dr. Piszár Antal, Valkó Gyula, Schmidt Adolf, Kondrát Imre, Kohut Pál, Stern Lajos, Huber Gyula, Hajós Endre, Sapringer N., Pajtás Fülöp, Fried Lajos, Weisz Mór, Neuman Gyula, Nagy Károly, Nagy Vilmos, Kovácsics János, Blum Dezső, Oberitter Adolf és Antal, Szémann István, Jankovics Ferencz, Aspán Pál, Prunauer Vincze, Nagy János, Lovrencsics József, N. N., Bogyó József, Fuchs József, Szakács Ferencz, Magenheim János (Szulok) Sándor Józsefné, Kirez N., Koszta N., Kaderburg N., Bernekker N., Bence József, Fuchs Pál, Marusák Dániel, Králik Adolf, Vancsúra Rezső, Rosenberg Jakab urak. A jótékony célra 10 korona maradt. A rendezőség ez uton is hálás köszönetet mond, a felülfizetéseikért és a tanúsított szíves jóindulatért.

— **Építkezések Barcon.** A drávai ujonnan épülő vashid munkálatai szépen haladnak előre, egy kaisszon (oszlop) már teljesen elkészült s egy második is a befejezés felé halad.

A baresi sertéshizláló telepén is serényen folyik az építkezés a kiviteli mintapiacchoz szükséges, előírt épületek felállításához.

— **Vizbefuadt lovak.** A napokban történt az a szerencsétlenség a szomszédos Therezienfeld melletti pusztán, hogy Stern Béni ismert népszerű bérlő 2 tüzes vérű lova vizhordás alkalmával megbokrosodott s a kocsival együtt a közeli mély tóba rohant s bele is vészett.

Majdnem hasonlólag jártak Révai Samu majkovácsi bérlő lovai is. Ugyanis az alámosott Drávapart a megterhelt koci alatt leszakadt s a lovak a Drávába zuhantak. A lovakat sikerült a folyóból kiszabadítani, de úgy a kocsis, valamint a lovak is megsérültek s egyik ló — mint halljuk — már el is pusztult.

— **Szerencsétlenség a gépnél.** Zana János Tarsa pusztán dolgozott a szalma-présnél s saját vigyázatlansága

sen haza sietett. Együtt vacsorázott Terézszel, aztán gyengéden megcsókolta és szobájába ment.

Itt sokáig járkált apró, kopogó lépéseivel a szobában. Majd elővette szolgálati revolverét, befeküdt az ágyba és a fal felé fordulva szíven lötte magát.

* * *

Nagyon sajnálom, hogy e különben is egyszerű történetnek ilyen banális a vége. De minthogy valósággal így esett, így is kell elmondanom.

Másnap tehát halva találták az ágyban Vértés János főhadnagyot. Az öngyilkosság oka világos volt. Jánost noha fényesen vizsgázták, a Kriegsschule ez évi folyamára nem vették fel. Egészen bizonyos volt ugyan, hogy a jövő évben rákerült volna a sor; de ez azt jelentette, hogy legkevesebb egy évvel később kerül a vezérkarba. Ő pedig ezt a mellőzést nem bírta el. Nem tudta elviselni azt a gondolatot, hogy lesznek kartársai, ha mindjárt csak egy princez és egy khedive

folytán úgy járt, hogy a prés gépje a lába hüvelykujját összezúzta s amputálni kellett.

— **Kisgazdák és földmivelők országos gyűlése Pozsonyban.** A magyar gazdaszövetség — melynek üdvös működéséről lapunkban már gyakrabban megemlékeztünk — nagy akciót indított meg avégett, hogy a kisgazdák és földmivelők szellemi és gazdasági fejlődését előmozdítsa. E célból országos gyűlésre hívja össze a magyarországi gazdaköröket szövetkezeteket, falusi olvasóköröket, földmives és más mivelődei egyesületeket ama módokat megállapítása végett, melyek segítségével ezek fejlődése erkölcsi, szellemi és gazdasági tekintetben hatályosabbá tehető s melyek alkalmazásával ezek egy országos központba volnának egyesíthetők abból a célból, hogy a kisgazdák és földmivelők érdekeinek előmozdítása végett kitűzött nemes céljaikat egy erőteljes központ hatásos támogatása mellett annál biztosabban elérhessék. Az ülést Pozsonyban, kapcsolatban az ottani mezőgazdasági országos kiállításal, szeptember 10-én délelőtt tartják. Azok, akik a gyűlésen résztvenni óhajtanak, 50 százalékos mérsékelt áru vasuti jegyekkel utazhatnak Pozsonyba, ha ebbeli szándékukat a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál (Budapest, Baross-u. 10.) augusztus 30 ig bejelentik.

— **Szarvasmarha díjazás.** A „Somogy megyei gazdasági egyesület“ a földmivélsügyi miniszter anyagi segélyezésével 1902. évi szeptember hó 20. napján délelőtt 9 órakor Nagy-Berkiben tenyészteteneket díjaz, mely célra 300 koronát fordít. A díjak a következők: Magyar marhákra: I. díj 50 korona, II. díj 40 K., III. díj 30 K., IV. díj 20 K., V. díj 10 K. Összesen 150 korona. Nyugati (piros-tarka) marhákra: I. díj 50 K., II. díj 40 K., III. díj 30 K., IV. díj 20 K., V. díj 10 K. Díjazási feltételek: 1. Díjat csak a somogy megyei volt urbéresek, vagy ezekhez hasonló körülmények közt gazdálkodó somogy megyei tenyésztők tehenei nyerhetnek. 2. Csupán oly tenyészteteneket díjaztatnak, melyek a bemutatáskor 3., illetve negyedik életévüket betöltötték. 3. Pályázók tartoznak községi bizonyítvány-

öcsese is, a kik őt a haladásban megelőzik.

Teréz a csapás szíven találta. Mint egy tébolyodott járkált a házban. Nem evett, nem ivott, nem távozott a ravatal mellől, hol élete minden reménye feküdt összeomolva.

Jánosnak gyönyörű temetése lett. A komor katonai gyász pompája kilépett azokból a keretekből, a melyek egy főhadnagyot rangjánál fogva megilletik. Jánosnak rég híre ment mint a hadsereg egyik legfényesebb tehetségű és nagy jövőjű tisztjének. Végtisztességére kivezényelték bajtársait, a kikkel együtt volt a Kriegsschule előkészítő tanfolyamán, volt akadémia társai is eljöttek mind velük a princ és a khedive öcsese is. A gyászkozesit a pompás koszoruk garmadája követte. Teréz a hadtestparancsnok karján lépdelt a koporsó után, mellette a princ és a bey, utánna az akadémia parancsnoka néhány tábornok és a fényes egyenruhába öltözött tisztek nagy csoportja. Ott vol-

al igazolni, hogy elővezetett teheneik növen lékmarha koruktól fogva nevelésük alatt voltak.

— **A hol vasárnapra esnek az országos vásárok.** Babócsán, mint jeleztük lapunk múlt számában, a Bertalan napi vásár vasárnapra esett, és aznap meg is ta tották. Azonban eszokatlan napra esett országos vásár elég gyenge is volt, a vidéki vásárló nép nagy része távol maradt a vásártól. Különben az állatok, különösen a sertés és tehén magas áron keltek el. Babócsa legközelebbi vására, mely ez év november 30 án, András napján lesz, szüneten vasárnapi napra esik, de mint halljuk, a község a vásár másnapra való áttételét fogja kérni a ministeriumnál, minthogy a vásár a község kellő közepében tartatik a templom közelében és így zavarja a község ünnepi esendjét.

— **Elveszett** egy kis könyvjegyzék a melyben hitfelekezeti adók, adakozások és többfélék voltak bejegyezve. A ki megtalálja és azt visszaadja 5 k. jutalomban részesül e lap kiadóhivatalában.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk múlt számának esarnok rovatában közölt „Ut a magasba“ című elbeszélés folytatását, mai tárcza rovatunkban találja a szives olvasó.

— **Drága kincs** az egészség, s ezért lehető gyorsan kell gondoskodni segítségéről, ha az legkevésbé megtámadtatik. Egy a betegségek legtöbb eseteiben sikerrel és biztosan ható gyógyszer, melynek minden családban lenni kellene, a **Vértessz. Gyógysz.-féle Ferencz-pálinka.**

— **Ingyenes diszmu ajándék.** Aki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről, kél szárnyra e hir. A *Pesti Napló* Magyarország e legrégebb, pártoktól és klikkektől teljesen független szabadelvű és szókimondó napilapja lép meg vele karácsonyra olvasóit, ajándéku adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű, remek illusztrációkkal díszített *Zichy Mihály album*-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsesél bíró művet — melynek az *Athenaeum* kiadásában megjelent ere-

tak a kincstári asszonyok is mind, a főispán, a feleségével, a piarista papok, a város és megye hivatalnokai valamennyien.

A temetés után a hadtestparancsnok odalépett Terézhez és meleg szavakban beszélt előtte a veszteségről a mely fia halálával az egész hadsereget érte. Majd tudtára adta, hogy a felség szárnysegéde utján táviratban fejeztette ki a részvétét.

Teréz esendesen hallgatta a magas katonát és mélyen elgondolkozott. Ime, fényes egyenruhájú nagy urak hercegek állanak fia ravatala mellett, szépséges, előkélő urasszonyok. A nagyság, dicsőség ez, amelyet az ő drága fia im örökségül hagyott neki. Álmai beteltek. Látván a nagy tisztességet, mellyel fia emlékének mindezek adóznak, Teréz szive is megnyilt, mert még talán a fiában is csak a becsvágyát imádtá.

detije 90 koronába kerül — a *Pesti Napló* új kvárt kiadásában karácsonyi ajándéku megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonkint, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*-ra.

Kossuth Lajos nagy hazánkfiának születése 100-ik évfordulója alkalmára Kossuth Lajos életrajzának elbeszélése színes czimlappal, nemzeti színű keretben Kossuth arcképével könyvecskék, úgyszinte nemzeti színű keretben levelezőlapok Kossuth arcképével, kaphatók **Barcson, a könyvnyomdában.**

1660 — szám.
1902.

Árverési hirdetés.

Alulirott körjegyző ezennel közhírré teszi, hogy Istvádi köz-

ség tulajdonát képező **bolthelyiség, nagykorcsma és kiskorcsma** épületek tartozékaikkal együtt **Istvándiban 1902. szeptember hó 13-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen** — 3 évi időtartamra — haszonbérbe adatnak.

Kikiáltási ár: **boltháznál 140 kor, nagykorcsmánál 600 kor., kiskorcsmánál 360 kor.**

Árverés megkezdése előtt árverezők a következő bánatpénzt tartoznak letenni: **boltháznál 100 koronát, nagykorcsmánál 200 koronát, kiskorcsmánál 140 koronát.**

Árverés után a bánatpénz ¹/₄ évi bérösszegre egészítendő ki.

A többi árverési feltételek a kálmánésai körjegyzői irodában betekintheők.

Istvádi, 1902. aug. 26.

Bencze Ferencz
körjzö.

Legjobb kötött férfi és női harisnyák!!

Az első magyar szövö- és kötőgyár részvénytársaság gyártmányai kaphatók:

PFEIFFER K.-nál

Budapest, Király-utca 25. szám.

6 pár női harisnya minden színben	1.50	frt.	12 pár	2.75	frt.
6 pár gyémántfekete vagy színes	2.—	„	12 pár	3.50	„
6 pár vékonyszálú fekete vagy esikós	2.50	„	12 pár	4.50	„
6 pár fekete vagy színes flor (cérna)	4.—	„	12 pár	7.50	„
6 pár férfiharisnya minden színben	1.50	„	12 pár	2.75	„
6 pár férfi gyémántfekete vagy színes	2.—	„	12 pár	2.75	„
6 pár férfi kötött és esikós	2.25	„	12 pár	4.—	„
6 pár férfi fekete vagy színes flór	4.—	„	12 pár	7.50	„

Gyermekharisnyák, szveterék, trikóárak minden számban.

Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

Postai megrendelések utánvétellel eszközöltetnek, 20 koronától feljebb bérmentve. 1-6.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A *Pesti Napló*, amely eddigelé Madách *Ember tragédiáját*, Arany *balladáit* Zichy Mihály képeivel, Katona József *Bánk bánját*, Kisfaludy Sándor *Himfy szerelmeit* remek albumba foglalva, és legutoljára a *Költők Albumát* adta olvasóinak karácsonyi ajándéku, az idén az eddiginél is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemesek az eddigi ajándékokat felülmuló, de a könyvpiacra is ritkaság számba menő diszmuvet, a o o o

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándéku.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a *Költők Albumánál* nagyobb és díszesebb alakban. **Zichy Mihály** világhírű művészi termelésének **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában legjavát ez a diszmu

negyven műlapon, amelyek mindegyikéhez *legkiválóbb eszmagyarázatot.* A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része *gyönyörű színyomású* lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyardiszmuiben.

A negyven pompás műlapot, a kíséző szöveget és **Zichy Mihály** egyéniségének és változatos *életpályájának* **regényes rajzát**, valamint Zichy rajza után **gazdag bekötési tábla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe. o o o o o o o o

A *Pesti Napló* e nagyszabású diszmuvet az *Athenaeum* állítja ki **A Zichy Mihály Albumot**, amelynek ára az *Athenaeum* eredeti kiadásában 90 korona. a „*Pesti Napló*“ új kvárt kiadásában karácsonyi ajándéku megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonkint, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*-ra. o o o o o o o o o o

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legesodálatraméltóbb „**Csoda gyógyszer**“, mely eddigé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kiesapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfierőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házi gyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kiesapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, csodálatra méltó eredményt nyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és ifjak irhatnak a „*State Medical Institut*“nak, az alább jegyzett czime alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezeltetés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diszkrétio alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarázó könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőkép czimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

Tölgyfa eladás.

A Baranya-Sellyei vasutálmástól kis órányi távolságban a drávafoki határban fekvő **Fenek** pusztán f. évi szeptember 7-én reggel 8 órakor néhány száz drb. tölgyfa szálankint elárveztetik.

Fodor örökösök.

„Védjegy“

F E R E N C Z PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében ugy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitünő sikerrel használtatik *köszvény, csusz, meg-hülések* ellen, *bénulások, ficzamoknál, gyulladás és kelésnél* továbbá a *fejbőr erősítésére*, valamint a *száj tisztítására; belsőleg, gyomorgöres, rosszullét, fejfájás* stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjegygyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a *gyógyszertárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, Barcson; Dörner S.* urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában
LUGOSON.

A Római, Ostendei, Londoni és Párisi kiállításokon, aranyéremmel, diszkeresztrel és diszoklevéllel kitüntetve.

35—50.

Képviselek

kik gázberendezések szerelésében jártasak, keresetnek

ACETYLÉN

világítási vállalathoz.

Ajánlatok referenciák megjelölésével
KLINGER RICH.

Gumpoldskircheneri gép- és fémáru-gyár magyarországi telepe

Budapest, VII., Hernád-utca 43. sz.

„ACETYLÉN-UDVAR“ czimzendők.

Kertészeti
kiállításon
1892. Pécs.
Diszokmány.

Élővirágból

csokrok,
kaszoruk,

Kertészeti
kiállításon
1892. Pécs.
Jutalomdíj.

idénykülönbség nélkül jó izléssel, bármily alakban, a legjutányosabb áron készít

GYENIS LAJOS

műkertész SZIGETVÁROTT, Hosszu (rózsa) utca
saját háza és kertészetében.

☞ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ☞

Sürgőnyezim: GYENIS Szigetvár.

6—6

